

FENESTRA AS

*Konsolideeritud majandusaasta aruanne
31. detsembril 2023 lõppenud
majandusaasta kohta*

Majandusaasta algus	01. jaanuar 2023
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2023
Ettevõtte nimetus	FENESTRA AS
Äriregistri number	10333205
Aadress	Kaabli 23 a, 10112 Peetri alevik, Rae vald, Harjumaa
E-posti aadress	info@fenestra.ee
Veebilehe aadress	www.fenestra.ee
Põhitegevusala	Puit, puitaluiniinium- ning alumiiniumakende ja uste valmistamine, paigaldamine ja hooldus
Audiitor	Ernst & Young Baltic AS

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	4
ÜLDINFORMATSIOON.....	4
ÄRITEGEVUS	4
KONTSERNI JUHTIMINE	6
ARENGUPLAANID 2024. MAJANDUSAASTAKS	6
JUHATUSE DEKLARATSIOON	7
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE.....	8
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE	9
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	10
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANNE.....	11
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD.....	12
LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON	12
LISA 2. KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED.....	12
LISA 3. OLULISED RAAMATUPIDAMISHINNANGUD	21
LISA 4. FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE	23
LISA 5. RAHA JA RAHA LÄHENDID	26
LISA 6. NÕUDED	26
LISA 7. VARUD	27
LISA 8. MATERIAALNE PÕHIVARA	28
LISA 9. IMMATERIAALNE PÕHIVARA.....	30
LISA 10. RENDIVARAD	32
LISA 11. VÕLAD JA ETTEMAKSED	32
LISA 12. MAKSUVÕLAD JA MAKSUDE ETTEMAKSED.....	32
LISA 13. LAENUKOHUSTISED	33
LISA 14. LÕPETATUD TEGEVUSED	34
LISA 15. AKTSIAKAPITAL.....	35
LISA 16. MÜÜGITULU KLIENDILEPINGUTELT	36
LISA 17. KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED	36
LISA 18. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD	37
LISA 19. TÖÖJÕUKULUD.....	37
LISA 20. INTRESSIKULUD	37
LISA 21. TÛTARETTEVÕTTED.....	38
LISA 22. SEOTUD OSAPOOLED	38
LISA 23. TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED	39
LISA 24. LISAINFORMATSIOON KONTSERNI EMAETTEVÕTTE KOHTA	39

TEGEVUSARUANNE

Fenestra AS aknatootmise ajalugu ulatub aastasse 1995. Fenestra AS teenindab nii äri- ,kui ka erakliente, pakkudes kvaliteetseid ja energiasäästlikke puitaluminiiumaknaid ja rõduuksi elumajadele ja üldkasutatavatele hoonetele. Fenestra pakub kõrgetasemelist teenindust, klientide soovidest lähtuvaid personaalseid lahendusi ja usaldusväärset tegevust projekti kõikides etappides, tootmisest paigalduseni.

Fenestra AS omab müügi-, paigaldus- ning tootmisprotsesside kvaliteedisertifikaati ISO 9001:2008, millest lähtuvalt on akende valmistamine ja paigaldamine toimunud juba aastaid. Akende tootmine toimub Harjumaal Rae valla, Peetri alevikus asuvas kaasaegses tootmishoones ning teenuste ahel on lihvitud viimse täpsuseni – tänu sellele on tagatud kiire ja efektiivne planeerimine, tootmine, transport ja kvaliteetne paigaldus.

Missioon:

Jätkates parimaid tootmistraditsioone, pakume klientide personaalsetele soovidele vastavaid, keskkonnasõbralikke, energiasäästlikke ja kauakestvaid aknaid ning rõduuksi.

Visioon:

Parima meeskonnaga parimad aknad kõigile.

ÜLDINFORMATSIOON

Fenestra AS (emaettevõtte) on asutatud Eestis aastal 1995. Emaettevõtte tegevuseks on akende ja, rõduuste tootmine ja müük ning transpordi- ja paigaldusteenuse pakkumine. Kogu kontserni tootmine on koondatud Eestisse. Fenestra Suomi Oy ja Fenestra Ikkunat ja Ovet Oy tegelevad Tallinna tehase toodangu edasimüügiga Soomes.

Seisuga 31.12.2023 on allpoololevad äriühingud AS Fenestra tütarettevõtted, mis moodustavad koos emaettevõttega Kontserni.

Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Osaluse määr
Fenestra Suomi Oy	Soome	100%
Fenestra Ikkunat ja Ovet Oy	Soome	100%

Soome ühingute peamiseks eesmärgiks on Fenestra Kontserni toodete müük koos transpordi ja paigaldusega nii äri- ,kui eraklientidele.

Tütarettevõtete konsolideerimine

Kontserni konsolideeritud aruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt (edaspidi IFRS).

ÄRITEGEVUS

Fenestra 2023.a majandustegevust mõjutas suuresti keeruline aeg nii Eesti kui Soome ehitusturul. 2023 aasta oli rekordiline mahtude kukkumine avatäidete tootmise sektoris (ca 30%). Peamisteks põhjusteks peame püsivalt kõrget euribori, mis mõjutab ostjate laenuvõimekust, mis omakorda on arendajate tegevust ühiskondlike hoonete sektoris tagasi hoidnud. Fenestra suunas fookuse uusehitistelt renoveerimisele ning erilahnedustele miljööväärtuslikes piirkondades, mis omakorda tingis vajaduse

keskenduda tootearendusele. Tänu Euroopa Liidu CO2 toetusmeetmetele on lähiaastatel sektoris oodata hoonete renoveerimistöde osakaalu kasvu, mis peaks ehitusmahtude osas pisut leevendust tooma.

Keerulisele majandusolukorrale vaatamata oli 2023 majandusaasta tulemus tunduvalt parem kui eelnenud aastatel - kahjumiks 0,84 miljonit eurot (2022.a: kahjum 4,79 miljonit EUR). Fenestra Kontserni jätkuvate tegevuste müügitulu ja tootmismahd jäid 2022 majandusaasta alla, müügituluga kokku 21,0 miljonit eurot (2022.a. vastavalt 24,9 miljonit eurot) ning tootmismahuga 33,0 tuhat ühikut (2022. aastal vastavalt 46,6 tuhat ühikut).

Investeeringud

Aruandeperioodil investeeriti põhivaradesse 32 tuhat eurot (2022.aastal 101 tuhat eurot).

Äritegevusega kaasnevad riskid

Riskide juhtimine on osa Kontserni strateegilisest juhtimisest, mis on Kontserni igapäevategevuse lahutamatuks osaks. Riskide juhtimisel on Kontserni peamiseks eesmärgiks määratleda olulisemad riskid ning juhtida optimaalselt nimetatud riske selliselt, et saavutada oma strateegilised- ja finantsilised eesmärgid. Kontsern hindab riske, võttes arvesse kõik mõjufaktorid.

Finants- ja äririskid:

- Krediidiriski maandamiseks analüüsitakse olemasolevate ja uute klientide maksevõimet. Samuti jälgitakse pidevalt klientide maksedistsipliinist kinnipidamist.
- Finantsriski maandamiseks kasutatakse KredExi kindlustusteenust.
- Kontserni tegevuses eksisteerib hooajalisuse risk, mille mõju maandamiseks võtab Kontsern kasutusele erinevad meetodid tootmisprotsessi planeerimisel.
- Valuutakursside muutused ei avalda olulist mõju Kontserni finantsnäitajatele, kuna valdavas osas toimuvad Kontserni tehingud eurodes.

Aruandeperioodi peamised finantsnäitajad ja suhtarvud

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Bilansi ja kasumiaruande näitajad, tuh.eurot		
Varad kokku	15 865	17 262
Laenukohustised	8 120	7 125
Omakapital	4 768	5 602
Müügitulu	21 082	24 906
Ärikasum	-42	-1 596
Kasum enne tulumaksu	-840	-4 792
Puhaskasum / -puhaskahjum	-840	-4 792
EBITDA	541	2 456
Suhtarvud		
Ärirentaablus	-0,20%	-6,4%
Maksueelse kasumi rentaablus	-3,98%	-19,2%
Puhasrentaablus	-3,98%	-19,2%
Lühiajalise kohustuste kattekordaja (Current ratio) = käibevarad / lühiajalised kohustused	0,9	1,1

Omakapitali tootlus (ROE), %= puhaskasum/ Emaettevõtja aktsionäridele kuuluv omakapital	-17,64%	-85,5%
Koguvarede tootlus (ROA), %= puhaskasum/ varad kokku	-5,3%	-27,8%
Net Debt/EBITDA	15,0	2,8
Laenukattekordaja DSCR=EBITDA /(intressid + lüh.tagasimaksed)	0,14	0,8
Neto omakapital/puhas aktiva suhe	30%	32%

Pangalaenu ja arvelduslaenu aluseks olevates lepingutes on kehtestatud piirmäärad Kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele, nimelt:

- Konsolideerimisgrupi laenukattekordaja on vähemalt 1,3
- Konsolideerimisgrupi intressikandvate kohustiste suhe EBITDA'sse (*Debt/EBITDA*) alla 3,5
- Konsolideerimisgrupi omakapital bilansimahust on vähemalt 40%

Kontsern ei ole täitnud eespool välja toodud laenulepingu eritingimusi, millest teavitas Laenuandjat. Laenuandja kinnitas kirjalikult 27.11.2023 tagasiulatuvalt, et on teadlik AS-i Fenestra poolt laenu- ning arvelduslaenu lepingu sätestatud tingimuste (laenukattekordaja (DSCR), intressikandvate kohustiste suhe EBITDA-sse (*Debt/EBITDA*)) ja omakapitali suhe bilansimahust mittetäitmisest 2023. aastal ning otsustas nimetatud rikkumist ühekordselt mitte sanktsioneerida. Eespool toodud alusel on laenukohustised jaotatud Kontserni finantsseisundi aruandes lühi- ja pikaajalisteks vastavalt pangalaenu maksegraafikule.

KONTSERNI JUHTIMINE

Kontserni juhtimisstruktuur on kahetasandiline ning koosneb nõukogust ja juhatusest. Fenestra AS-i nõukogu koosneb viiest liikmest. Juhatus koosneb kahest liikmest.

ARENGUPLAANID 2024. MAJANDUSAASTAKS

2024. aasta eesmärgiks on tõsta oluliselt Eesti tehase tootmismahu, kasvatada müügitulu ning vähendada kahjumit. Fookuses on mitmed tootearendused. Müügitulu kasvu prognoositakse eelkõige just uuenenud ja konkurentsivõimelistest toodetest lähtuvalt. Seatud eesmärgid eeldavad müügimeeskonna proaktiivset tegevust sihtturgudel ja tootmise optimeerimist.

Juhatuse hinnangul ei ole bilansijärgsel perioodil teada sündmuseid, mis põhjustaksid Kontsernile olulist tegevuse jätkuvuse riski.

Nimi	Ametinimetus	Allkiri	Kuupäev
Riho Prass	juhatuse liige	(allkirjastatud digitaalselt)	02. juuli 2024
Kaidi Orasmäe	juhatuse liige	(allkirjastatud digitaalselt)	02. juuli 2024

JUHATUSE DEKLARATSIOON

Juhatus deklareerib oma vastutust Fenestra AS (Ettevõtte) ja tema tütaretevõtete (edaspidi koos Kontsern) raamatupidamise aastaaruande lehekülgedel 8 kuni 42 koostamise eest 31. detsembril 2023 lõppenud majandusaasta kohta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite nõudeid, mis on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning see kajastab õigesti ja õiglaselt Kontserni finantsseisundit, majandustegevuse tulemust ja rahavoogusid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele eeldab juhatuselt hinnangute andmist, mis mõjutavad Kontserni varasid ja kohustisi seisuga 31. detsember 2023 ning tulusid ja kulusid aruandeperioodil. Need hinnangud põhinevad aktuaalsel informatsioonil Kontserni seisundist ning kavatsustest ja riskidest seisuga 31. detsember 2023. Kajastatud majandustehingute lõplikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest.

Konsolideeritud aruande koostamise käigus on arvesse võetud kõiki olulisi asjaolusid, mis mõjutavad Kontserni varade ja kohustuste väärtust, mis ilmnesis aruande koostamise kuupäevani 02. juuli 2024.

Juhatuse hinnangul on Fenestra AS ja tema tütaretevõtted jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

Nimi	Ametinimetus	Allkiri	Kuupäev
Riho Prass	juhatuse liige	(allkirjastatud digitaalselt)	02. juuli 2024
Kaidi Orasmäe	juhatuse liige	(allkirjastatud digitaalselt)	02. juuli 2024

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE**

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa nr.</i>	31.12.2023	31.12.2022
Varad			
Raha	5	166	146
Nõuded ostjate vastu	6	2 047	1 748
Pikaajalistest projektidest saadaolevad nõuded	16	187	671
Muud nõuded		54	61
Ettemaksed	12	100	129
Varud	7	2 516	4 185
Lõpetatud tegevuse müügiootel varad	14	1 474	1 569
Kokku käibevarad		6 544	8 509
Investeeringud		7	26
Materiaalsed põhivarad	8	1 690	1 026
Immateriaalsed põhivarad	9	7 624	7 701
Kokku põhivarad		9 321	8 753
Kokku varad		15 865	17 262
Kohustised ja omakapital			
Laenukohustised	13	3 830	3 192
Võlad	11	2 725	3 934
Saadud ettemaksed		253	601
Kokku lühiajalised kohustised		6 808	7 727
Laenukohustised	13	4 290	3 933
Kokku pikaajalised kohustised		4 290	3 933
Kokku kohustised		11 098	11 660
Omakapital			
Aksiakapital nimiväärtuses	15	216	216
Ülekurss		10 589	10 589
Vabatahtlik reserv		2 881	2 881
Omaaktsiad	15	0	0
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)		-8 079	-3 293
Aruandeaasta kasum (kahjum)		-840	-4 792
Kokku omakapital		4 768	5 602
Kokku kohustised ja omakapital		15 865	17 262

Lehekülgedel 12-43 esitatud lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa nr.	2023	2022
Müügitulu jätkuvatest tegevustest	16	21 082	24 906
Muud äritulud		47	116
Tulud kokku		21 129	25 022
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	7	-931	251
Kaubad, toore, materjal ja teenused	17	-14 242	-16 593
Mitmesugused tegevuskulud	18	-1 018	-1 027
Tööjõukulud	19	-4 319	-5 198
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	8, 9	-661	-4 052
Muud ärikulud		0	0
Ärikasum (kahjum) jätkuvatest tegevustest		-42	-1 596
Intressikulud	20	-508	-533
Muud finantstulud ja -kulud		-117	-255
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist		-667	-2 384
Tulumaks		0	0
Aruandeaasta kasum (kahjum) jätkuvatest tegevustest		-667	-2 384
Lõpetatud tegevustest			
Aruandeaasta kasum (kahjum) lõpetatud tegevustest	14	-173	-2 408
Aruandeaasta kasum (kahjum)		-840	-4 792
Realiseerimata kurssivahed		0	0
Aruande koondkasum		-840	-4 792

Lehekülgedel 12-43 esitatud lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa nr.</i>	2023	2022
Rahavood äritegevusest			
kasum (kahjum) jätkuvatest tegevustest		-667	-2 384
kasum (kahjum) lõpetatud tegevustest	14	-173	-2 408
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	8, 9, 14	757	4 052
Finantstulud		0	0
Finantskulud		508	532
Muud korrigeerimised		-37	38
Kokku korrigeerimised		1 228	4 622
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		220	1 772
Varude muutus	7	1 669	661
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	11	-1 557	-3 393
Kokku rahavood äritegevusest		720	-1 130
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	8, 9, 14	-32	-113
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	8, 9, 14	0	0
Tasutud tütarettevõtja soetamisel	22	0	-13
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-32	-126
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	13	1 100	2 000
Saadud laenude tagasimaksed	13	-785	-894
Arvelduskrediidi saldo muutus	13	-74	236
Rendi maksed		-443	-535
Laekunud omakapitali suurendamisel		0	700
Makstud intressid		-466	-343
Muud väljamaksed			
finantseerimistegevusest		0	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-668	1 164
Kokku rahavood		20	-92
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		146	238
Raha ja raha ekvivalentide muutus		20	-92
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5	166	146

Lehekülgedel 12-43 esitatud lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANNE

<i>tuhandetes eurodes</i>	Aktiivkapital	Ülekurs	Vabatahtlik reserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
31.12.2022	215	10 589	2 881	-8 085	5 601
Perioodi puhaskasum (-kahjum)	0	0	0	-840	-840
Muu koondkasum (-kahjum)	0	0	0	0	0
Perioodi koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	-840	-840
Kapitali suurendamine	0	0	0	0	0
Omaaktsiate tühistamine	0	0	0	0	0
Reservi moodustamine	0	0	0	0	0
Muud muutused omakapitalis	1	0	0	6	7
31.12.2023	216	10 589	2 881	-8 079	4 768

Täiendav informatsioon omakapitali liikumiste osas ning juriidilise ühinemise kohta on esitatud lisades 15.

Lehekülgedel 12-43 esitatud lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD**LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON**

Fenestra AS (Ettevõtte) pakub kvaliteetseid ja energiasäästlikke puitaluumiiniumaknaid ja -rõduksi aastast 1995. Fenestra AS teenindab kliente, pakkudes laia tootevalikut elumajadele ja üldkasutatavatele hoonetele. Kõrgetasemeline teenindus põhineb klientide soovidest lähtuvatel personaalsetel lahendustel ja usaldusväärsel tegevusel projekti kõikides etappides.

Fenestra AS-i olulise mõjuga aktsionäriks on Joakim Johan Helenius 87.22% ga. Ks EuVECA Livonia Partners Fund I omab 8% ning ning Ks EuVECA EIF Livonia Partners Co-Investment Fund 2% , ülejäänud 2.8% aktsiatest kuuluvad eraisikutest aktsionäridele.

Fenestra AS omab tütarettevõtteid Soomes. Ettevõtte ja Tütarettevõtted koos moodustavad kontserni (edasi Kontsern). Struktuur on toodud lisas 21.

100% osalusega tütarettevõtte Fenestra Suomi OY tegutseb Soomes alates 2017. aastast pakkudes Fenestra brändi tooteid Soome klientidele. 2019. aasta märtsis soetas Fenestra Suomi Oy pankrotistunud DOMUS brändi varad, mille hulka kuulusid hoonestatud kinnistud, masinad ja seadmed Loimaal. Tehase tootmistegevus lõpetati veebruaris 2022. aastal ning aruande avaldamise hetkel on tehase varad avalikult müügis. Fenestra Soumi Oy jätkab ainult Tallinnas toodetud kaupade edasimüügiga ja paigalduse teenuse osutamisega Soome klientidele Lõuna-Soome regioonis.

Fenestra AS-i teine Soome tütarettevõtte Fenestra Ikkunat ja Ovet OY tegutseb Oulus. Fenestra Ikkunat ja Ovet OY pakub Fenestra tooteid ja paigaldusteenust Põhja-Soomes.

Eesti Vabariigi äriseadustiku kohaselt kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ning nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosolekul. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt kinnitatud ning esitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ja nõuda uue aruande koostamist.

LISA 2. KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Peamised arvestuspõhimõtted, mida on kasutatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande (edaspidi „raamatupidamise aastaaruanne“) koostamisel, on kirjeldatud allpool.

Kontserni raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt (edaspidi IFRS). Aruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, nagu on toodud allpool olevates arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamisaruannete koostamine kooskõlas IFRS-idega nõuab oluliste raamatupidamislike hinnangute kasutamist. Juhtkonna hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, kuid need ei pruugi osutuda täpseks. Hinnanguid ja otsuseid vaadatakse pidevalt üle. Raamatupidamislike hinnangute muutuste mõju kajastatakse muutuse toimumise perioodi aruannetes. Kõrgema hinnangumääraga seotud või keerulisemad valdkonnad, kus eeldused ja hinnangud on olulised konsolideeritud raamatupidamisaruannete osas, on esitatud käesoleva aruande lisas 3.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Uute muudetud standardite kasutuselevõtt, tõlgendamine ning uued arvestuspõhimõtted**A) Muudatused arvestuspõhimõtetes ja avalikustatavas teabes**

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad IFRS-id ja IFRS-ide muudatused, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2023:

- **IFRS 17 „Kindlustuslepingud“**

Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Uus raamatupidamisstandard reguleerib kindlustuslepingute kajastamist, mõõtmist, esitamist ja avalikustamist. IFRS 17 kehtib kõikidele väljastatud kindlustuslepingutele ning teatud garantiidele ja võimaliku kasumiosalusega finantsinstrumentidele. Kuna kontsern väljastab IFRS 17 rakendusallasse kuuluvaid lepinguid, mõjutab selle rakendumine ka kontserni finantstulemusi, finantsseisundit ja rahavooge. Sellest tulenevalt kontsern leiab, et muudatused ei avalda olulist mõju.

- **IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestusmeetodite avalikustamine**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Muudatustega antakse juhiseid selle kohta, kuidas otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. IAS 1 muudatustega asendatakse nõue avalikustada 'peamised' arvestuspõhimõtted nõudega avalikustada 'olulisemad' arvestuspõhimõtted. Rakendusjuhendisse on lisatud ka täpsemad suunised ja näited, mis peaksid aitama otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. Kontsern on hinnanud oma avalikustatavaid arvestuspõhimõtteid ning uuendanud selle valguses lisas "Olulisemad arvestuspõhimõtted" avalikustatavat informatsiooni. Arvestuspõhimõtteid endid muudatused ei mõjutanud.

- **IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: arvestushinnangute mõiste**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele ning need puudutavad kõiki 1. jaanuaril 2023 või hiljem arvestuspõhimõtetes ja arvestushinnangutes toimuvaid muutusi. Uue definitsiooni kohaselt on arvestushinnang raamatupidamise aastaaruandes kajastuv rahaline summa, mille mõõtmisel esineb hinnangu ebakindlus ning mis ei tulene eelneva perioodi vigade korrigeerimisest. Samuti täpsustatakse muudatustega, mis on arvestushinnangute muutused ning kuidas need erinevad muutustest arvestuspõhimõtetes ja vigade korrigeerimisest. Kõnealuste muudatuste mõju kontserni raamatupidamise aastaaruandele puudub.

- **IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: edasilükkunud tulumaks, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Muudatustega kitsendatakse ja selgitatakse esmase kajastamise erandi rakendusala ning täpsustatakse, kuidas peaksid ettevõtted arvestama edasilükkunud tulumaksu, mis on seotud ühest tehingust tulenevate varade ja kohustistega, nagu rendilepingud ja eemaldamise kohustused. Muudatustega selgitatakse, et kui kohustise arveldamiseks tehtavad maksed saab maksustamisel maha arvata, tuleb kohaldatavaid maksuseadusi arvesse võttes otsustada, kas sellised mahaarvamised omistatakse maksustamise eesmärgil kohustisele või sellega seotud varale. Muudatuste kohaselt ei saa rakendada esmase kajastamise erandit tehingutele, mille esmasel kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus on võrdsed. Seda saab kasutada vaid juhul, kui renditava vara ja rendikohustise (või eemaldamiskohustise ja eemaldatava vara) kajastamisel tekkiv mahaarvatav ja maksustatav ajutine erinevus ei ole võrdsed. Kõnealuste muudatuste mõju kontserni raamatupidamise aastaaruandele puudub.

- **IAS 12 „Tulumaks“ muudatused: rahvusvaheline maksureform – teise samba näidiseeskirjad**

Muudatusi hakatakse kohaldama üldiselt kohe pärast väljaandmist, teatud avalikustamisnõudeid hiljem. 2021. aasta detsembris avaldas Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) teise samba näidiseeskirjad, mille eesmärk on tagada, et suurte rahvusvaheliste ettevõtete suhtes kohaldataks vähemalt 15% maksumäära. 2023. aasta 23. mail andis IASB välja IAS 12 muudatused „Rahvusvaheline maksureform – teise samba näidiseeskirjad“. Muudatustega kehtestatakse ajutine kohustuslik erand, mille kohaselt ei arvestata edasilükkunud tulumaksu, mis tuleneb konkreetsetes jurisdiktsioonides teise samba näidiseeskirjade rakendamisest, ega kohaldada ka mõjutatud üksustele rakenduvaid avalikustamisnõudeid, mis puudutavad teise samba tulumaksunõuete rakendamise võimalikku mõju. Perioodide puhul, mil teise samba õigusaktid on (olulises osas) vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud, nõutakse muudatustega teadaoleva või mõistlikult hinnatava teabe avalikustamist, mis aitab finantsaruannete kasutajatel mõista teise samba tulumaksu rakendamise mõju. Nende nõuete täitmiseks peab ettevõtte avalikustama kvalitatiivse ja kvantitatiivse teabe teise samba tulumaksu mõju kohta enda finantsaruannetele aruandeperioodi lõpus. Teise samba tulumaksuga seotud tasumisele kuuluva tulumaksu kulu ja õigusakti jõustumisele eelnenud perioodide kohta avalikustatav teave tuleb avalikustada kõigil 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatel aruandeperioodidel ning pärast 31. detsembrit 2023 lõppevatel vahearuande perioodidel.

Kontsern arvestuspõhimõtetele kõnealuste IFRS-ide ja IFRS-ide muudatuste rakendamine olulist mõju ei avaldanud.

B) Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud ega ennetähtaegselt rakendatud standardid

B.1) Euroopa Liidus heaks kiidetud, kuid veel jõustumata standardid/muudatused

- **IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused: kohustiste liigitamine lühi- või pikaajalisteks.** Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele tagasiulatuvalt vastavalt standardile IAS 8, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Juhtkond on hinnanud, et muudatus ei avaldaks mõju ettevõtte kehtivatele arvestuspõhimõtetele.
- **IFRS 16 „Rendiarvestus“ muudatused: rendikohustis müügi ja tagasirendi korral.** Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Juhtkond on hinnanud, et muudatus ei avaldaks mõju ettevõtte kehtivatele arvestuspõhimõtetele.

B.2) Standardid/muudatused, mis ei ole veel ei jõustunud ega ka Euroopa Liidus heaks kiidetud

- **IAS 7 „Rahavoogude aruanded“ ja IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustatav teave“ muudatused: finantskokkulepped tarnijatega.** Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Juhtkond on hinnanud, et mõju prognoositakse muudatuste heaks kiitmisel.
- **IAS 21 „Valuutakursside muutuste mõjud“ muudatused: vahetatavuse puudumine.** Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2025 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Juhtkond on hinnanud, et muudatus ei avaldaks mõju ettevõtte kehtivatele arvestuspõhimõtetele.
- **IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ning tema sidus- või ühisettevõtete vahel.** 2015. aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitaliosaluse meetodit käsitleva uuringu tulemusel.

Konsolideerimis põhimõtted, äriühenduste ja tütarettevõtete kajastamine

Ettevõtet loetakse tütarettevõtteks juhul, kui Kontsern omab ettevõttes üle poole ettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on võimeline kontrollima selle tegevust ja finantspoliitikat kasusaamise eesmärgil. Tütarettevõtte on Kontserni aastaaruandes konsolideeritud.

Konsolideeritud finantsaruandes on rida-realt konsolideeritud tütarettevõtte finantsnäitajad. Kontserni kuuluvate ettevõtete omavaheliste tehingute tulemusena tekkinud saldod, tehingud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on konsolideeritud aastaaruandes elimineeritud, samuti on elimineeritud realiseerumata kahjumid, välja arvatud kui kahjumit ei saa katta. Kontserni kuuluv ettevõtte kasutab samasuguseid arvestuspõhimõtteid. Vajadusel on tütarettevõtte arvestuspõhimõtteid muudetud kindlustamaks vastavust Kontserni arvestuspõhimõtetele.

Ettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes kajastatakse investeeringut tütarettevõttesse soetusmaksumuses (millest on vajadusel maha arvatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused).

Raha ja raha lähendid

Raha ja raha lähenditena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite. Rahavoogude aruande koostamisel on kasutatud kaudset meetodit.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest, transpordi- ja muudest kuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludesse kandmisel on kasutatud kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtuseks on müügihind, millest on maha arvatud müügikulutused.

Finantsvarad

Kontsern klassifitseerib finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses mõõtmiskategoorias. Klassifitseerimine sõltub Kontserni ärimudelil finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantsvarad kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglases väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes. Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Kontserni ärimudelil finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest.

Kontserni finantsvarad on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmis-kategooriasse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Seisuga 31. detsember 2023 ja 2022 olid kõik Kontserni finantsvarad (nõuded ostjate vastu, lepingulised varad, pangadeposiidid, raha, muud finantsvarad) klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse kategoorias.

Kontsernil ei ole investeeringuid omakapitali instrumentidesse.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalne põhivara on materiaalne vara, mida kasutatakse tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel pikema perioodi jooksul kui üks aasta, soetusmaksumuses alates 1 000 eur. Soetusmaksumus koosneb vara ostuhinnast ja muudest otseselt soetamisega seotud kuludest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta.

Materiaalset ja immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on Kontserni poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et Kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalse varana kajastatakse arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, Kontserni poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest loodetakse saada tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul. Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukuluseid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse koondkasumiaruandes kuludena. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 10 aastat.

Kui põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, amortiseeritakse osad iseseisvate põhivaraobjektidena.

Muu immateriaalne põhivara

Kulutused patentide, kaubamärkide, litsentside ja sertifikaatide soetamiseks kapitaliseeritakse, kui on võimalik hinnata neilt kulutustelt tulevikus saadavat tulu. Muu immateriaalne põhivara amortiseeritakse lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille pikkus ei ületa 10 aastat.

Ostetud põhivarade soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid, sh sisemisi tööjõukuluseid. Tööjõukulud kapitaliseeritakse töötaja tunnihinnaga töötundide arvu alusel, mis olid vajalikud vastava vara viimiseks tööseisundisse ja -asukohta nii, et seda on võimalik kasutada juhtkonna poolt ettenähtud viisil. Tunnihinnad on arvatud individuaalselt iga töötaja kohta ning koosneb lisaks palgakuludele töötajaga seotud muudest otsestest kuludest.

Kui põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, amortiseeritakse osad iseseisvate põhivaraobjektidena.

Põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult juhul, kui on tõenäoline, et Kontsern saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse bilansist maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse koondkasumiaruandes kuludena.

Maad ei amortiseerita. Muu põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Rakendatavad amortisatsioonimäärad on järgmised:

- hooned ja ehitised 2,5-5,0 % aastas;
- masinad ja seadmed 8,0-50 % aastas;
- muu inventar 10-50 % aastas;
- kaubamärgid, patendid ja litsentsid 10-25 % aastas;
- muud immateriaalsed varad 10-25 % aastas.

Põhivara eeldatavat järelejäänud kasulikkude eluiga vaadatakse üle aastainventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvele võtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatud, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasulikkude eluiga, mida rakendatakse edasiulatuvalt, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varalt arvestatav kulum. Varad hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varade kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest. Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud koondkasumiaruandes kirjel *Muud äritulud/- kulud*.

Firmaväärtus

Äriühenduses omandatud firmaväärtust ei amortiseerita, selle asemel jagatakse firmaväärtus väärtuse languse kontrollimiseks raha teenivatele üksustele ning viiakse iga aruandeperioodi lõpul (või tihemini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus sellele viitab) läbi vara väärtuse languse test.

Firmaväärtus jagatakse raha genereerivatele üksustele, mis eeldatavasti saavad firmaväärtuse tekitanud äriühenduse sünergiast kasu. Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele juhul, kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse allahindlust edaspidi ei tühistata. Finantsseisundi aruandes kajastatakse firmaväärtust jääkmaksumuses (soetusmaksumus miinus väärtuse langus).

Müügiootel põhivara ja lõpetatud tegevusvaldkonnad

Kontsern klassifitseerib põhivara ja lõpetatud tegevusvaldkonnad (võõrandamisgrupp) müügiootel olevateks, kui nende bilansiline maksumus on tagastatav müügitehingu kaudu, mitte jätkuva kasutamise kaudu. Müügiootel põhivara ja võõrandamisgrupi vara hinnatakse bilansis lähtuvalt madalamast väärtusest, kas bilansilises maksumuses või õiglasest väärtusest, miinus müügikulud. Müügikulud on lisakulud, mis on otseselt seotud müügiootel vara võõrandamisega, välja arvatud finantskulud ja tulumaksukulu.

Müügiootel olevateks klassifitseeritakse varad ainult siis, kui müük on väga tõenäoline ja vara või võõrandamisgrupp on praeguses seisukorras kohe müügiks saadaval. Juhtkond peab olema pühendunud vara müügiplaanile ja müük viiakse lõpule ühe aasta jooksul alates klassifitseerimise kuupäevast. Materiaalset põhivara ega immateriaalset põhivara ei amortiseerita, kui see on klassifitseeritud müügiootel põhivaraks. Müügiootel varad ja kohustused on finantsseisundi aruandes välja toodud eraldi lühiajaliste kirjetena.

Võõrandamisgrupp kvalifitseerub lõpetatud tegevusvaldkonnaks, kui see on osa (majandus)üksusest, mis on kas olnud võõrandatud või on klassifitseeritud müügiks hoitavaks ja:

- Esindab eraldi peamist ärivaldkonda või geograafilist tegevuspiirkonda;

- on osa ühest kooskõlastatud plaanist võõrandada eraldi suur ärivaldkond või geograafiline piirkond operatsioonidest

Lõpetatud tegevusvaldkonnad jäetakse jätkuvate tegevusvaldkondade tulemustest välja ja esitatakse kasumiaruandes kui ühekordne summa lõpetatud tegevusvaldkondade maksujärgseks kasumiks või kahjumiks. Täiendav teave on esitatud lisas 14. Kõik muud raamatupidamise aastaaruande lisad sisaldavad jätkuvad tegevusvaldkonna summasid, kui ei ole märgitud teisiti.

Finantskohustised

Finantskohustisteks loetakse võlgu hankijatele, viitvõlgu, võetud laene ja muid lühi- ja pikaajalisi kohustisi. Kontserni finantskohustised võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses, millest on maha arvestatud tehingukulu. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu neid kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasel väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustiselt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kohustised, mille täitmise kohustus vähem kui 12 kuud pärast bilansipäeva on kajastatud lühiajaliste kohustistena, v.a. need, mille osas on Kontsernil tingimusteta õigus lükata kohustuse täitmist edasi pikemale perioodile kui 12 kuud pärast bilansipäeva.

Välisvaluuta

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja kohustised on aruande kuupäeva seisuga ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Ümberhindluste kursivahed on kajastatud aruandeperioodi kasumiaruandes.

Välismaal asuvate tütarettevõtete arvestusvaluutaks on nende majanduskeskkonna valuuta, mistõttu konsolideerimisel on nende tütarettevõtete aruanded välisvaluutast ümber arvestatud eurodesse; seejuures vara ja kohustiste kirjed on ümber hinnatud bilansipäeva Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel, tulud ja kulud aasta kaalutud keskmise valuutakursi alusel ning muud omakapitali muutused nende tekkimise päeva kursi alusel. Ümberhindluste kursivahed on kajastatud omakapitalis kirjel Realiseerimata kursivahed ja konsolideeritud koondkasumiaruandes kirjel Valuutakursivahed välisettevõtete ümberarvestusel.

Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksa juriidilised isikud oma teenitud kasumilt tulumaksu. Tulumaksu makstakse erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, dividendidelt ja ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt. Dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks on 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse kohustisena ja tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamisel. Dividendide väljamaksetele on võimalik rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga.

Konsolideeritud kasumiaruandes on kajastatud Soomes asuvate tütarettevõtete kasumilt arvestatud ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaksukulu või -tulu.

Edasilükkunud tulumaks on arvestatud kõikidelt olulistelt ajutistelt erinevustelt maksuarvestuse ja finantsraamatupidamise varade ja kohustuste väärtuste vahel. Edasilükkunud tulumaksuvara kajastatakse ettevõtte finantsseisundi aruandes juhul, kui on tõenäoline, et see tulevikus realiseerub.

Kontserni kuuluvad Soome juriidilised isikud arvutavad maksustamisele kuuluvat tulu ja tulumaksu vastavalt Soome Vabariigi seadusandlusele. Soome Vabariigis maksustatakse kasum 20%lise tulumaksumääraga.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse tõenäolisi tegevusest tingitud või juriidilisi kohustusi, mis tulenevad enne bilansipäeva toimunud sündmustest. Eraldise moodustamine või olemasoleva eraldise suurendamine kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes kuluna.

Eraldise kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustise täitmiseks juhtkonna parima hinnangu kohaselt tõenäoliselt vajamineva summa nüüdisväärtuses, kasutades maksueelset diskontomäära, mis kajastab hetke turuhinnanguid raha ajaväärtusele ja neid kohustusele iseloomulikke riske, mis ei kajastu sellega seotud kulutusi käsitlevas parimas hinnangus.

Tingimuslike kohustistena käsitletakse kohustisi, mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või mille suurust ei ole võimalik usaldusväärselt mõõta. Tingimuslike kohustisi ei kajastata finantsseisundi aruandes, nende olemasolul on nende sisu avatud aastaaruande lisades.

Vabatahtlik reserv

Üldkoosoleku otsusel võib moodustada omakapitali koosseisus vabatahtliku reservi summas kuni 5 miljonit eurot. Reservi teevad sissemakseid üldkoosoleku otsusega määratud aktsionärid. Sissemaksed võivad olla nii rahalised kui mitterahalised. Mitterahalise sissemakse väärtust hindab Kontserni juhatus. Mitterahalise sissemakse väärtuse hindamist kontrollib audiitor.

Vabatahtliku reservi kasutusotstarve ja sellest väljamaksete tegemise tingimused ja kord määratakse üldkoosoleku otsuses. Vabatahtliku reservi sissemakstud summade osas ei oma sisse makse tegija sissemakse summale nõudeõigust ega ka õigust saada sissemaksete arvel intressi- ega muud tulu. Vabatahtlik reserv tühistatakse ja väljamaksed sellest tehakse üldkoosoleku otsusel.

Renditud vara

Kontsern kui rentnik

Lepingu sõlmimisel hindab Kontsern, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

Rendikohustust mõõdetakse algselt rendisuhete alguskuupäevaks maksmata rendimaksete nüüdisväärtuses, kasutades diskontomäärana rendi sisemist intressimäära või kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis Kontserni alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab Kontsern diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Kasutusõiguse varasid kajastab Kontsern finantsseisundi aruandes materiaalse põhivara koosseisus ning rendikohustusi laenukohustiste koosseisus.

Kontsern on otsustanud mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Lühiajaliste rendilepingutega ja selliste rendilepingutega, mille alusvara väärtus on väike, seotud maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Lühiajalised rendilepingud on lepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või lühem.

Täiendav informatsioon rentide kohta on kajastatud aruande lisa 3.

Tulude arvestus

Kontsern toodab ja müüb puit-alumiiniumaknaid ja rõduuksi ning pakub akende ja rõduuste paigaldusteenust.

Müügitulu kliendilepingutelt

Müügitulu on tulu, mis tekib Kontserni tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida kontsernil on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Kontsern kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Müügitulu kauba müügist kajastatakse kui kontroll toodete üle on kliendile üle antud. Kontserni jaoks puudub toodetel üldjuhul alternatiivne kasutus tulenevalt lepingutingimustest. Samas, õigus saada tasu tekib, kui omandiõigus on kliendile üle läinud (vastuvõtuakti alusel). Sellest tulenevalt kajastatakse müügitulu kindlal ajahetkel, kui omandiõigus on kliendile üle läinud.

Müügitulu kliendilepingutelt – paigaldusteenuse puhul

Kontsern osutab kliendilepingute alusel paigaldusteenuseid fikseeritud hinnaga. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil, kui teenused on osutatud ja tellija poolt aktsepteeritud. Fikseeritud hinnaga lepingute puhul kajastatakse müügitulu vastavalt tegelikult osutatud teenustele aruandeperioodi lõpuks suhtena kogu lepingu mahtu, kuna klient saab teenusest kasu samal ajal kui seda osutatakse. Tegelikult osutatud teenuste suhtarv leitakse vastavalt lepingu tegelike kulude ja lepingu eeldatud kulude suhtele ehk lepinguga seotud projekti valmidusastmele.

Fikseeritud tasuga lepingute puhul tasub klient fikseeritud summad vastavalt maksegraafikule. Juhul, kui Kontserni poolt osutatud teenuste maht ületab saadud makseid, siis kajastatakse lepinguline vara (aruandes real „Pikaajalistest projektidest saadaolevad nõuded“). Juhul, kui saadud maksed ületavad osutatud teenuste mahtu, siis kajastatakse lepinguline kohustus (aruandes real „Pikaajalistest projektidest saadud ettemaksed“). Ühest ja samast lepingust tulenev lepinguline vara ja lepinguline kohustus kajastatakse finantsaruandes neto summana.

Seotud osapooled

Kontserni aruandes on loetud seotud osapoolteks:

- AS Fenestra aktsionärid;
- juhtkonna võtmeisikud (nõukogu ja juhatuse liikmed), nende lähedased sugulased ja nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad.

Olulise mõju olemasolu eeldatakse, kui isikul on rohkem kui 20% hääleõigusest.

Aruandepäevajärgsed sündmused

Aruandeaasta finantsaruanded kajastavad olulisi vara ja kohustuste hindamist mõjutavaid asjaolusid, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahemikus ning on seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega. Olulisi bilansipäevajärgseid sündmusi, mis ei ole seotud

aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega, ei kajastata finantsseisundi aruandes, nende olemasolul on nende sisu avalikustatud aastaaruande lisades.

LISA 3. OLULISED RAAMATUPIDAMISHINNANGUD

Rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid järgiva aastaaruande koostamine nõuab teatud juhtkonnapoolsete otsuste tegemist ja hinnangute andmist, mis avaldavad mõju finantsaruannetes kajastatud summadele. Samuti tehakse juhtkonnapoolsed otsuseid ja hinnanguid Kontserni raamatupidamise arvestuspõhimõtete ja hindamisaluste rakendamisel. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Vara väärtuse langus

Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses

Kontsern hindab igal aruande kuupäeval finantsvarade või finantsvarade grupi allahindluse vajadusele viitavaid asjaolusid. Finantsvara või finantsvarade grupi väärtus on langenud ning vastav allahindlus kajastatakse ainult juhul, kui allahindluse vajadusele viitavad objektiivsed asjaolud, mis selgusid pärast vara esmast kajastamist („kahjulik sündmus“) ja see kahjulik sündmus (kahjulikud sündmused) omab mõju finantsvara või finantsvarade grupi usaldusväärselt mõõdetavale tuleviku rahavoole. Objektiivne asjaolu, mis viitab finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse langusele, on ettevõttele kättesaadav informatsioon, nagu näiteks:

- võlgniku olulised finantsraskused;
- lepingutingimuste rikkumine, sealhulgas maksete mittetähtaegne laekumine;
- võlgniku äri tuleviku väljavaated, sealhulgas vastava majandussektori tulevikuperspektiivide ning üldise majandusarengu kontekstis;
- tõenäosus, et võlgnik on pankrotti minemas;
- teadaolev informatsioon, mis viitab olulisele langusele finantsvara või finantsvarade grupi oodatud tuleviku rahavoogudes, kuigi nimetatud langust ei ole võimalik veel usaldusväärselt mõõta.

Kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude ja nõuete väärtuse langusele viitavad objektiivsed asjaolud, siis tekkinud kahju leitakse vara bilansilise maksumuse ja tuleviku rahavoogude nüüdisväärtuse (välja arvatud tuleviku allahindlused, mis on juba arvesse võetud) vahena, mis on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimäära abil. Vara bilansilist maksumust vähendatakse läbi nõuete allahindluse konto ja tekkinud kahju kajastatakse kasumiaruandes.

Kui järgnevatel aruandeperioodidel kajastatud vara väärtuse langus peaks vähenema ning seda sündmust on võimalik usaldusväärselt seostada sündmusega, mis leidis aset pärast allahindluse kajastamist, siis esialgselt kajastatud allahindlus tühistatakse. Allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes.

Mittefinantsvarad

Igal aruande kuupäeval hinnatakse kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse, kui vara või selle raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vastava vara kaetava väärtuse. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse perioodi kuludes.

Kontserni põhivarade kaetav väärtus on suurem kahest näitajast: kas vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või kasutusväärtus. Vara kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised

tulevased rahavood nende nüüdisväärtuseni, kasutades diskontomäära, mis peegeldab nii hetke turuhinnangut raha väärtuse muutumisele ajas, kui ka varaga seonduvaid spetsiifilisi riske. Vara puhul, mis ei genereeri oluliselt iseseisvaid rahavoogusid, leitakse kaetav väärtus raha teeniva üksuse kohta, mille koosseisu nimetatud vara kuulub. Põhivarade osas tühistatakse varasemad allahindlused juhul, kui on indikaatoreid, mille kohaselt vara väärtuse langust enam ei eksisteeri ja toimunud on muudatused hinnangutes, mis olid aluseks vara kaetava väärtuse leidmisel. Varasem allahindlus tühistatakse ainult sellises ulatuses, et allahindluse tühistamise järgne vara jääkväärtus ei ületaks vara jääkväärtust, mis oleks kujunenud, arvestades normaalset amortisatsiooni, kui vara allahindlust tehtud ei oleks.

Valdkonnad, mis on nõudnud olulisemaid juhtkonna poolseid otsuseid ja hinnanguid ning nende mõju finantsaruannetes kajastatud summadele:

- Varude hindamine toimub aruande perioodi lõpus järgmiselt:
 - a) valmis- ja lõpetamata toodang individuaalselt tellimuste kaupa – vaadetakse tellimuse kasumlikkust;
 - b) tooraine- ja materjalide puhul hinnatakse kasutuskõlblikkust ja aegumist.2023. aastal valmis- ja lõpetamata toodangule allahindlusi ei tehtud, kuna ei tuvastatud olulise mõjuga kahjumlike valmis ega lõpetamata tellimusi. Materjalide aegumise risk on madal, kuna tootmiseks vajalikud põhikomponendid (klaas, puit, alumiinium) tellitakse igale tellimusele individuaalselt.
- Nõuete hindamisel analüüsitakse iga nõuet individuaalselt. Nõude osalise või täieliku allahindamise otstarbekuse otsustamisel lähtutakse lepingupartneri finantsseisust, võla tasumiseks pakutud lahendustest ning lepingupartneri senisest maksekäitumisest. Arvesse võetakse ka lepingupartneri tulevikuperspektiive, sh ärioloogikat ning selle vastavust nii üldistele majandusarengutele kui vastava majandussektori arengutele. Kontserni juhtkond on teostanud aasta lõpus nõuete hindamist lähtuvalt IFRS 9 nõuetest. Arvutades võimalike nõuete allahindlus, vaadates Kontserni nõuete mahakandmise viimase kolme aasta jooksul. Selle tulemusena täiendavata reservi ei moodustatud. Täiendavat kindlust reservi mitte moodustamiseks annab juhtkonnale KREDEX krediidikindlustus Soome klientidele.
- Materiaalse ja immateriaalse põhivara (välja arvatud firmaväärtus) väärtuse hindamine. Põhivara väärtust testitakse juhul, kui leiab aset mõni sündmus või ilmneb asjaolu, mis viitab vara väärtuse langusele. Juhtkonna hinnangul ei esinenud vara väärtuse languse indikatsioone kogu kontserni varade osas, mistõttu vara väärtuse teste ei koostatud seisuga 31.12.2023.
- Tulu paigaldusteenuse osutamisega seonduvatelt kliendilepingutelt kajastatakse lähtudes tehtud lepingu tegelike kulude ja lepingu eeldatud kulude suhtest, mis eeldab muu hulgas, et lepingute valmidust aruande kuupäeval on võimalik usaldusväärselt hinnata. Lepingute valmiduse hindamiseks on juurutatud kulude arvestus tellimuste lõikes. Hinnates 31.12.2023 tellimuste tulemusi, otsustas juhatus, et reservi moodustamise vajadus puudus.
- Firmaväärtuse väärtuse languse hindamine. Kontsern hindab Fenestra AS osaluse omandamisel Mõigu Holdingu OÜ poolt tekkinud firmaväärtuse bilansilise väärtuse võimalikku kaetava väärtuse vähenemist vähemalt kord aastas. Väärtuse hindamiseks leitakse raha genereeriva üksuse kasutusväärtus, millele firmaväärtus on allokeeritud. Kasutusväärtuse leidmiseks on juhtkond prognoosinud raha genereeriva üksuse tulevateks rahavoogudeks ning valinud sobiva diskontomäära rahavoogude nüüdisväärtuse määramiseks. Firmaväärtuse bilansiline jääkväärtus seisuga 31.12.2023 oli 7 469 tuhat eurot (31.12.2022: 7 469 tuhat eurot).

- Firmaväärtuse raha genereerivaks üksuseks on Fenestra AS tootmine Eestis ning turustuskanalid Soomes.
- Kontserni juhtkond viis läbi 31.12.2023 seisuga vara väärtuse testi hindamaks kas firmaväärtuse kaetav väärtus on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse. Testi tulemusena tuvastati viiteid firmaväärtuse langusele. Kaetava väärtuse arvutamisel on kasutatud kasutusväärtust, mis omakorda arvutati tulevaste perioodide diskonteeritud rahavoogude meetodil. Kasutusväärtuse leidmisel on kasutatud diskontomäär 15,4% (31.12.2022: 17,6%) ning kasvumäär 2% (31.12.2022: 3%), testitava perioodi pikkus on 5 aastat.
- Rendilepingute kajastamisel lähtuvalt IFRS 16 nõuetest kasutati üldjuhul 3.a perioodi (hoonete puhul) ja 5.a perioodi (autoliisingute puhul) ning turudiskontomäära. Mõigu tootmis- ja büroohoone rendileping on sõlmitud määramata tähtajaks, ülesütlemisest tuleb teavitada teisele poolele vähemalt 12 kuud ette. Juhtkonna hinnangul kasutatud 3.aastane rendiperiood vastab Kontserni eesmärkidele ja plaanidele. Sõiduautode rendilepingute perioodiks on 2- 5 aastat.
Diskontomäära leidmisel sõidukite rendilepingute puhul on arvesse võetud rendileandjaga sõlmitud lepingus fikseeritud intressimäär (üldjuhul 1,88%). Tootmis- ja büroohoonete rendilepingute puhul (Mõigu tootmis- ja büroohoone) võetud intressimäär 2,6%.

LISA 4. FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE

4.1 Finantsriski tegurid

Kontsemi äritegevusega seotud riskide juhtimine on oluline ja lahutamatu osa Kontserni äriprotsesside juhtimisest. Kontserni võime identifitseerida, mõõta ja kontrollida erinevaid riske omab olulist mõju Kontserni kasumlikkusele. Risk on juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast tulemusest.

Tururisk

Valuutarisk

Valuutarisk tekib, kui tulevased äritehingud või kajastatud varad või kohustised on kajastatud valuutas, mis ei ole majandusüksuse arvestusvaluuta.

Kontserni potentsiaalne valuutarisk on seotud välisvaluutas teostatavate müükidega Rootsi turule. Rootsi krooni valuutakurss aruande perioodi jooksul on kõikunud vahemikus 10,25-11,12 SEK=1 EUR. Seni teostatud müügitehingute maht Rootsi kroonides ei ole piisavalt suur et valuuta kõikumine avaldaks olulist mõju Kontserni tulemustele.

Suurem osa Kontserni ostudest teostatakse eurodes. Teistes valuutades teostatud ostude osakaal on ebaoluline.

Seisuga 31. detsember 2023 oli Kontserni pangakontodel olevate rahaliste vahendite saldo kokku 158 tuhat eurot (31.12.2022: 142 tuhat eurot) , millest 0 tuhat eurot oli välisvaluutas, ehk Rootsi kroonides.

Tulenevalt välisvaluutades teostatavate tehingute väikesest osakaalust ei ole Kontsern kasutanud eraldi meetmeid selle riski vähendamiseks ning hindab oma valuutariski taset madalaks.

Intressimäära risk

Kontserni rahavoo intressirisk on peamiselt seotud laenukohustistega (lisa 13). Kontserni laenukohustiste kaalutud keskmine intressimäär moodustas 2023. aastal 4,47%. Juhul, kui kaalutud

keskmise intressimäär muutuks 1% ulatuses avaldaks see Kontsemi puhaskasumile mõju 2023. aastal 103 tuhande euro ulatuses. Saadud laenude alusvaluutaks on euro.

Krediidirisk

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahjumit, mis võib tekkida, kui vastaspool ei suuda täita oma lepingulisi kohustisi. Krediidiriskile on avatud rahalised vahendid pangakontodel ja deposiitides, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

31. detsembri seisuga 2023 seisuga on Kontserni maksimaalne krediidiriskile avatud summa järgnev:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Raha ja rahalähendid (lisa nr. 5)	166	146
Nõuded ostjate vastu (lisa nr. 6)	2 047	1 748
Pikaajalistest projektidest saadaolevad nõuded	187	671
Muud nõuded	54	61
Ettemaksed	100	129
Pikaajalised deposiidid	7	26
Kokku finantsvarad	2 561	2 781

Kontsern hoiustab oma rahalisi vahendeid lähtudes finantsasutuste usaldusväärsusest. Vastavalt rahvusvahelisele reitinguagentuuri Moody's Investors Service poolt finantsasutustele või nende emattevõtjatele antud laenukohustiste reitingutele on seisuga 31.12.2023 Kontserni rahalised vahendid paigutatud järgnevalt:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022	Moody's
Sularaha	8	4	N/A
Lühiajaline hoius - Swedbank AS	0	0	Aa3
SEB AS	2	2	Aa-
Swedbank AS	5	5	Aa3
OP pankki	1	5	Aa3
Nordea Bank AB, Soome filiaal	150	130	Aa3
Kokku raha ja rahalähendid	166	146	
Hoiused (garantiid)	7	26	Aa3
Kokku raha, rahalähendid ja pikaajalised deposiidid	173	172	

Garantii eesmärk on tagada tellijale kindlus, et lepingu järgsetes töodes ilmnenud puudused kõrvaldatakse hoolimata tööde vastuvõtja finantsseisundist.

Kontserni jaoks tuleneb olulisem krediidirisk nõuetest ostjate vastu ning pikaajalistest projektidest saadaolevad nõuetest, mis on bilansipäeva seisuga 2023. aastal 2 047 tuhat eurot ja 187 tuhat eurot vastavalt (31.12.2022: 1 748 tuhat eurot ja 671 tuhat eurot) (lisa 6). Nõuded ostjate vastu tulenevad Kontserni tavapärasest äritegevusest. Kontserni poolt teostatud aegumise analüüs näitab, et Kontserni nõuded ostjate vastu jagunevad järgnevalt:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Arvete maksetähtaeg ei ole ületatud	1 597	1 260
1-30 päeva üle maksetähtaja	217	117

31-60 päeva üle maksetähtaja	40	3
61 ja enam üle maksetähtaja	326	588
Allahinnatud	-133	-220
Kokku nõuded ostjate vastu	2 047	1 748

Pikaajalistest projektidest saadaolevate nõuete maksetähtaeg ei ole ületatud.

Oodatava krediitkahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediitkahjumi määrad põhinevad viimase 3 aasta kuni 31. detsember 2023 maksedistsipliinil ning vastavatel perioodidel esinenud ajaloolistel krediitkahjumitel. Ülevalpool kirjeldatud põhimõtetel nõuete allahindlus 31. detsembril 2023 on läbiviidud lähtuvalt IFRS 9 nõuetest.

Juhkonna hinnangul puudub Kontsernil nõuete kontsentratsiooni risk, kuna ükski klient ei moodusta suuremat osakaalu müügitulust kui 20%. Kontserni kliendid on enamjaolt kas suuremad ehitusettevõtted piisava krediitdivõimega või erakliendid ja väiksed ettevõtted, kelle maksetingimus on ettemaks.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Kontsern ei suuda täita oma finantskohustisi tulenevalt rahaliste vahendite või laekuvate rahavoogude ebapiisavusest. Risk realiseerub, kui Kontsernil ei jätku piisavalt vahendeid võetud laenude teenindamiseks, käibekapitali vajaduste täitmiseks ja investeringuteks.

Finantskohustised maksetähtaegade lõikes (diskonteerimata summades):

31.12.2023

	Maksetähtaeg on saabunud	kuni 3 kuud	4 kuni 12 kuud	2 – 5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
<i>tuhandetes eurodes</i>						
Intressi mittekanndvad finantskohustised	810	1 047	0	0	0	1 857
Laenukohustised	0	992	2 955	3 530	0	7 477
Rendikohustised	0	107	320	923	0	1 350
Kokku	810	2 146	3 275	4 453	0	10 684

Finantskohustised maksetähtaegade lõikes (diskonteerimata summades):

31.12.2022

	Maksetähtaeg on saabunud	kuni 3 kuud	4 kuni 12 kuud	2 – 5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
<i>tuhandetes eurodes</i>						
Intressi mittekanndvad finantskohustised	1 372	2 174	0	0	0	3 546
Laenukohustised	0	2 244	948	3 933	0	7 125
Rendikohustised	0	125	376	119	0	620
Kokku	1 372	4 544	1 324	4 052	0	11 291

Pidev rahavoogude planeerimine ja kontroll on Kontserni igapäevase likviidsusrisi juhtimise olulised osad.

4.2 Kapitali juhtimine

Kapitali juhtimisel on Kontserni eesmärk tagada Kontserni võime jätkata tegutseva majandusüksusena, olla kooskõlas pikaajalise laenulepinguga, mis kehtestab Ettevõtte omakapitali miinimummääraks 40% koguvaradest. 2023 .aastal ei suutnud Kontsern antud määra saavutada.

Kontsern kasutab kapitali jälgimiseks omakapitali suhtarvu, mis arvutatakse jagades netovõla kogukapitaliga. Netovõlg arvutatakse lahutades laenukohustistest (sealhulgas 'lühiki- ja pikaajalised laenukohustised' nagu see on näidatud konsolideeritud bilansis) raha. Kogukapital arvutatakse liites omakapitalile, nagu see on näidatud konsolideeritud bilansis, netovõla.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Võlakohustised	8 120	7 125
Raha ja rahalahendid	-166	-146
Netovõlg	7 954	6 979
Omakapital	4 768	5 602
Kogukapital	12 722	12 581
Netovõlg / kogukapital	62,52%	55,47%
Varad	15 865	17 262
Omakapital / varad	30,05%	32,45%

4.3 Õiglase väärtuse hinnang

Kontserni pikaajalised laenukohustised kannavad olulises osas fikseerimata intressimäära, mis muutub vastavalt turu intressimäära kõikumistele. Juhtkonna hinnangul ei ole kontserni riskimarginaalid oluliselt muutunud, võrreldes laenude saamise ajaga ja kontserni laenukohustiste intressimäärad vastavad turutingimustele. Pikaajaliste finantskohustuste õiglane väärtus määratakse diskonteeritud tuleviku lepinguliste rahavoogude baasil, kasutades turu intressimäära, mis on kontsernile kättesaadav sarnaste finantsinstrumentide kasutamisel.

LISA 5. RAHA JA RAHA LÄHENDID

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha	8	4
Pangakontol	158	142
Kokku raha	166	146

LISA 6. NÕUDED

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ostjate vastu	2 047	1 748
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	0	0
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	0	-34
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-133	-220
Lootusetuks tunnistatud nõuded	133	254
Nõuded ostjate vastu kokku	2 047	1 748

Perioodi jooksul tehtud nõuete allahindlused on kajastatud koondkasumiaruandes kirjel „Mitmesugused tegevuskulud“. Nõuete vanuselise analüüsi kohta (sh nõuded üle tähtaja) vt. Lisa 4.

Kontserni käibevara (sh nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ja varud) summas 6 544 tuhat eurot on panditud pangalaenu tagatisena (lisa 23), kommertspandi osana.

LISA 7. VARUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Tooraine ja materjal	1 411	1 884
Müügiks ostetud kaubad	39	34
Lõpetamata toodang	81	110
Valmistoodang oma laos	821	1 301
Valmistoodang vastutaval hoiul (tooted)	131	645
Valmistoodang vastutaval hoiul (paigaldus)	10	199
Ettemaksed varude eest	23	11
Kokku varud	2 516	4 185

Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus:

	Muutus	
	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
Lõpetamata toodang	-29	-20
Valmistoodang oma laos	-480	43
Valmistoodang vastutaval hoiul (tooted)	-514	102
Kokku	-1 023	126
Lõpetatud tegevustest muutus (lisa 14)	0	48
Omakasutus	92	77
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-931	250

2023. aastal tehti varude allahindlusi summas 7 975 eurot. 2022. aastal varude allahindlusi ei tehtud.

LISA 8. MATERIAALNE PÕHIVARA

<i>tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised*	Masinad ja seadmed	Muu inventaar	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2021				
Soetusmaksumus	2 010	1 182	145	3 336
Ak.kulum	-1 167	-523	-77	-1 766
Jääkmaksumus 31.12.2021	843	659	68	1 570
Ostud ja parendused	0	109	4	113
Arvestatud amortisatsioon	-400	-168	-57	-626
Müügid ja mahakandmised	0	-29	0	-29
Lõpetatud tegevusega seotud varad	-1 268	-382	-44	-1695
Saldo seisuga 31.12.2022				
Soetusmaksumus	2 010	1 182	145	3 336
Ak.kulum	-1 567	-611	-133	-2 310
Jääkmaksumus 31.12.2022	443	571	12	1 026
Ostud ja parendused	1 190	81	79	1 350
Arvestatud amortisatsioon	-421	-148	-23	-592
Müügid ja mahakandmised	-22	-72	0	-94
Saldo seisuga 31.12.2023				
Soetusmaksumus	1 190	1 577	201	2 968
Ak.kulum	0	-1 145	-133	-1 278
Jääkmaksumus 31.12.2023	1 190	432	68	1 690

- Seisuga 31. detsember 2023 rendi tingimusega soetatud põhivara (ehitised, masinad ja seadmed) jääkmaksumus on 1 319 tuhat eurot (31.12.2022: 1 287 tuhat eurot).
- Renditud vara kohta ja rendimaksete kohta on toodud andmed lisades 10 ja 13.
- Kontserni põhivarad muu vallasvara hulgas on panditud kommertspandi tagatisena (lisa 23).

Müügid müügihinna	01.01.2023-	01.01.2022-
<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Transpordivahendid	0	36
Kokku	0	36

LISA 9. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

<i>tuhandetes eurodes</i>	Firmaväärtus	Kaubamärgid, patendid ja litsensid	Muud immater. Varad	Lõpetamata projektid	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2021					
Soetusmaksumus	10 819	250	166	70	11 305
Ak.kulum	0	-141	-37	0	-178
Jääkmaksumus	10 819	109	129	70	11 127
Ostud ja parendused	0	0	0	0	0
Allahindlus väärtuse langusest	-3350	0	0	0	-3 350
Ümberklassifitseerimine	0	0	3	-3	0
Arvestatud amortisatsioon	0	-48	-29	0	-78
Saldo seisuga 31.12.2022					
Soetusmaksumus	7 469	250	169	68	7 956
Ak.kulum	0	-189	-65	0	-255
Jääkmaksumus	7 469	61	104	68	7 701
Ostud ja parendused	0	0	0	0	0
Allahindlus väärtuse langusest	0	0	-4	0	-4
Ümberklassifitseerimine	0	0	0	-4	-4
Arvestatud amortisatsioon	0	-45	-24	0	-69
Saldo seisuga 31.12.2023					
Soetusmaksumus	7 469	254	165	64	7 952
Ak.kulum	0	-238	-90	0	-328
Jääkmaksumus	7 469	16	76	64	7 624

Firmaväärtus

Kontserni juhtkond viis läbi 31.12.2023 seisuga vara väärtuse testi hindamaks, kas firmaväärtuse kaetav väärtus on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse. Testi tulemusena ei tuvastatud viiteid firmaväärtuse langusele. Kaetava väärtuse arvutamisel on kasutatud kasutusväärtust, mis omakorda arvutati tulevaste perioodide diskonteeritud rahavoogude meetodil. Kasutusväärtuse leidmisel on kasutatud diskontomäära 15,4% (31.12.2022: 17,6%) ning kasvumäära 2% (31.12.2022: 3%). Testitava perioodi pikkus on 5 aastat.

Firmaväärtuse kasutusväärtusele omavad kõige suuremat mõju järgmiste näitajate kohta tehtud eeldused:

- Müügi kasvumäärad
- Brutomarginaalid
- Diskontomäärad
- Prognoosiperioodist kaugemale tulevikku minevate rahavoogude ekstrapoleerimiseks kasutatavad kasvumäärad

Müügi kasvumäärad – prognoositakse ettevõtte olemasolevate tellimuste põhjal, arvestades juhtkonna ootusi tulevaste turuarengute suhtes. Kasutusväärtuse arvutamisel kasutati 12% müügi kasvumäära.

Müügi kasvumäärade vähenemine 1,0% võrra tooks kaasa firmaväärtuse languse summas 646 tuhat eurot.

Brutomarginaalid – põhinevad koroonaeelsete ehitussektori kasvu perioodide keskmistel väärtustel. Arvutuses kasutatud brutomarginaalid jäid vahemikku 19,1–21,5%.

Brutomarginaalide vähenemine 1,0% võrra tooks kaasa firmaväärtuse languse summas 1 203 tuhat eurot.

Diskontomäärad – põhinevad jooksvatel turuhinnangutel konkreetsele raha teenivale üksusele omaste riskide kohta, mis arvestavad raha ajaväärtuse ja alusvaradele iseloomulike riskidega, millega pole tulevaste rahavoogude hindamisel arvestatud. Diskontomäärade leidmiseks kasutatav arvustuskäik on kohandatud kontserni ja selle tegevussegmentide spetsiifikaga ning selle aluseks on võetud kapitali kaalutud keskmine hind (WACC), mille leidmisel arvestatakse nii võlgade kui omakapitaliga. Omakapitali hinna leidmisel toetutakse kontserni investorite poolt oodatavale investeeringutasuvusele. Võla teenindamise kulu põhineb intressikandvatel laenudel, mida kontsern on kohustatud teenindama. Segmendispetsiifilise riskiga arvestamiseks rakendatakse vastavaid beetategureid.

Diskontomäära tõus 15,9%-ni (s.o 0,5% võrra) tooks kaasa väärtuse languse summas 342 tuhat eurot.

Kasvumäärade prognoosimine – tuginetakse riigi keskpanga pikaajalistele prognoosidele. Elektroonikaga tegeleva üksuse pikaajalise kasvumäära vähenemine 0,3% võrra tooks kaasa täiendava väärtuse languse summas 79 tuhat eurot.

LISA 10. RENDIVARAD

<i>tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	KOKKU
Saldo seisuga 31.12.2022			
Soetusmaksumus	1 989	316	2 305
Akumuleeritud kulum	-1 555	-163	-1 718
Jääkmaksumus 31.12.2022	434	153	587
Lisandumised	1 190	59	1 249
Rendilepingute lõpetamised	0	-55	-55
Kulum	-434	-28	-462
Saldo seisuga 31.12.2023			
Soetusmaksumus	1 190	320	1 510
Akumuleeritud kulum	0	-191	-191
Jääkmaksumus	1 190	129	1 319

LISA 11. VÕLAD

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	12 kuu jooksul	2-5 aasta jooksul
Võlad tarnijatele	1 103	1 103	0
Võlad töövõtjatele	315	315	0
Maksuvõlad (lisa 12)	348	348	0
Muud võlad	112	112	0
Aktsiate tagasiostu kohustus	847	847	0
Kokku võlad ja ettemaksed	2 725	2 725	0

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2022	12 kuu jooksul	2-5 aasta jooksul
Võlad tarnijatele	2 133	2 133	0
Võlad töövõtjatele	377	377	0
Maksuvõlad (lisa nr 12)	558	558	0
Muud võlad	19	19	0
Aktsiate tagasiostu kohustus	847	847	0
Kokku võlad ja ettemaksed	3 934	3 934	0

Muude võlgade all on kajastatud muud intressivõlad. Aktsiate tagasiostu kohustus on tähtajatu.

LISA 12. MAKSUVÕLAD JA MAKSUDE ETTEMAKSED

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2022
	<i>Ettemaks</i>	Maksuvõlg (lisa 11)	<i>Ettemaks</i>	Maksuvõlg (lisa 11)
Käibemaks	0	135	0	152
Ettevõtte tulumaks	0	0	0	1
Üksikisiku tulumaks	0	30	0	35
Sotsiaalmaks	0	53	0	117

Kohustuslik kogumispension	0	2	0	2
Töötuskindlustusmaksed	0	4	0	5
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	124	0	247
Ettemaksukonto jääk	100	0	89	0
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	100	348	89	558

LISA 13. LAENUKOHUSTISED

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	12 kuu jooksul	2-5 aasta jooksul	tähtaeg	intressimäär
LHV Pangalaen	3 995	1 738	2 257	10.11.2024, 12.11.2025	6 kuu Euribor + 4,5- 5%
Arvelduslaen	1 665	1 665	0	28.11.2024	6 kuu Euribor + 4.50%
Rendikohustused (<i>lisa 10</i>)	1 350	427	923	31.12.2026- 31.12.2028	3 kuu Euribor+ 1,88- 2,6%
Aktsionäride laen	900	0	900	31.01.2025	6 kuu Euribor + 7.19%
Eraisikute laen	210	0	210	-	4%
Kokku Laenukohustused	8 120	3 830	4 290		

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2022	12 kuu jooksul	2-5 aasta jooksul	tähtaeg	intressimäär
LHV Pangalaen	3 880	965	2 915	12.02.2024	6 kuu Euribor +4,5%
Arvelduslaen	1 740	1 740	0	28.11.2023	5,25%
Rendikohustused (<i>lisa 10</i>)	604	488	116	30.11.2020- 28.02.2024	3 kuu Euribor+ 1,88% kuni 2,6%
Aktsionäride laen	700	0	700	10.11.2024	6 kuu Euribor + 7.19%
Eraisikute laen	202	0	202	-	4%
Kokku Laenukohustused	7 125	3 192	3 933		

Perioodi jooksul saadud ja tagasimakstud laenud

	31.12.2022	Saadud	Tagasi makstud	31.12.2023
LHV Pangalaen	3 880	900	-785	3 995
Arvelduslaen	1 740	0	-75	1 665
Rendikohustused	604	1 242	-496	1 350
Aktsionäride laen	700	1 100	-900	900
Eraisikute laen	202	8	0	210
	7 125	3 250	-2 256	8 120

Laenukohustiste alusvaluutaks on euro.

Arvelduslaenu limiit on 1 800 tuhat eurot. Arvelduslaenu leping pikendati aruandepäevajärgselt kuni 28.11.2024.

Omanikelt ja eraisikutelt saadud laenud on allutatud pangalaenudele.

Pangalaenu ja arvelduslaenu aluseks olevates lepingutes on kehtestatud piirmäärad Kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele, nimelt:

- Konsolideerimisgrupi laenukattekordaja on vähemalt 1,3
- Konsolideerimisgrupi intressikandvate kohustiste suhe EBITDA'sse (*Debt/EBITDA*) alla 3,5
- Konsolideerimisgrupi omakapital bilansimahust on vähemalt 40%

Kontsern ei ole täitnud eespool välja toodud laenulepingu eritingimusi, millest teavitas Laenuandjat. Laenuandja kinnitas, et on teadlik AS-i Fenestra poolt laenu- ning arvelduslaenu lepingu sätestatud tingimuste (laenukattekordaja (DSCR), intressikandvate kohustiste suhe EBITDA-sse (*Debt/EBITDA*)) ja omakapitali suhe bilansimahust mittetäitmisest 2023. aastal ning otsustas nimetatud rikkumist ühekordselt mitte sanktsioneerida. Eespool toodud alusel on laenukohustised jaotatud Kontserni finantsseisundi aruandes lühi- ja pikaajalisteks vastavalt pangalaenu maksegraafikule.

Kontsern rendib masinaid ja seadmeid, sõidukeid, veokeid ja rataslaadureid ning tulenevalt IFRS 16 muutusest kajastatakse rendikohustiste all ka tootmise- ja bürooruumide rendikohustisi. Pikaajalisi rendikohustisi kajastatakse diskonteeritud summas, kasutades üldjuhul 3.a perioodi ning turudiskontomäära.

<i>tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	KOKKU
Rendikohustised 31.12.2022	423	181	604
Saadud	1 190	52	1 242
Aruandeperioodi intressikulu	6	5	11
Tasutud	474	22	496
Rendikohustised 31.12.2023	1 139	211	1 350
sh lühiajaline osa	335	91	427
pikaajaline osa 2 kuni 5 aastat	804	120	923

Tootmise- ja bürooruumide rendikohustiste intressid on fikseeritud. Masinate ja seadmete rendikohustiste intressimäärad muutuvad sõltuvalt EURIBORi liikumisest.

Kontserni konsolideeritud koondkasumiaruandes on kajastatud järgmised summad seoses rendilepingutega:

	01.01.-31.12.2023	01.01.-31.12.2022
Aruandeperioodi intressikulu (<i>lisa nr 20</i>)	11	20
Lühiajaliste rendilepingutega seotud kulu	91	81
Väheväärtuslike varade rendikulu	22	7
KOKKU	124	108

Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

LISA 14. LÕPETATUD TEGEVUSED

2021. aasta novembris otsustas Kontsern 2019. aastal soetatud Loimaa tehase tegevuse lõpetada. Tehase tootmistegevus lõpetati veebruaris 2022. aastal ning aruande avaldamise hetkel on tehase varad avalikult müügis. Fenestra Soumi OY jätkab ainult Tallinnas toodetud kaupade edasimüügiga ja paigalduse teenuse osutamisega Soome klientidele Lõuna-Soome regioonis.

Loimaa varad ja kohustised, aruandeperioodi ja võrdlusperioodi majandustegevuse tulemused ning rahavood on finantsseisundi aruandes, kasumiaruandes ja rahavoogude aruandes toodud välja eraldi ridadel.

Lõpetatud tegevuste varad:

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Varad		
Varud	0	0
Materiaalsed põhivarad	1 474	1 569
Lõpetatud tegevuse müügiotel varad kokku	1 474	1 569

Lõpetatud tegevuste perioodi tulemused:

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Müügitulu kliendilepingutelt	6	104
Müügitulu kliendilepingutelt	0	65
Tulud kokku	6	170
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	0	-48
Kaubad, toore, materjal ja teenused	0	-2 016
Mitmesugused tegevuskulud	-69	-90
Tööjõukulud	-14	-311
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-96	-109
Muud ärikulud	0	-3
Ärikasum (kahjum) lõpetatud tegevustest	-173	-2 408

Lõpetatud tegevuste perioodi rahavood:

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Rahavood äritegevusest	-78	-2 299
Rahavood investeerimistegevusest	0	0
Rahavood finantseerimistegevusest	0	0
Kokku rahavood	-78	-2 299

LISA 15. AKTSIAKAPITAL

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Aktsiakapital	216	216
Aktsiate arv(tk)	2 155 820	2 155 820
Aktsiate nimiväärtus	0,10	0,10

2023.aastal aktsiakapitali ja ülekursi suurendamist/vähendamist ei toimunud.

LISA 16. MÜÜGITULU KLIENDILEPINGUTELT

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
<i>Geograafiliste piirkondade lõikes</i>		
Eesti	3 145	6 854
Soome	17 909	17 920
Rootsi	3	122
Leedu	23	0
Venemaa	0	10
Muud	2	0
Kokku	21 082	24 906
<i>Tegevusalade lõikes</i>		
Aknad ja rõduksed	14 589	19 824
Paigaldusteenus	6 263	4 712
Muud tooted ja teenused	230	370
Kokku	21 082	24 906

Lepingulised varad

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Pikaajalistest projektidest saadaolevad nõuded	187	671
Lepingulised varad kokku	187	671

LISA 17. KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Tooraine ja materjal	6 741	9 712
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	668	728
Energia (elekter, kütus)	194	255
Alltöövõtutööd	5 462	4 754
Transpordikulud	406	539
Kommunaalkulud	87	100
Reklamatsioonid	426	158
Seadmete hooldus ja remont	130	162
Tööriided, ohutusvahendid	30	45
Muud	98	141
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	14 242	16 593

LISA 18. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Üür ja rent (s.h. kommunaalkulud)	91	81
Energia (elekter, kütus)	29	33
Töötajatega seotud kulud (s.h. koolitus ja tervishoid)	84	81
Uurimis- ja arengukulud	20	8
Lähetuskulud	92	86
Reklaam, esindus-ja vastuvõtukulud	40	7
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded (lisa 6)	133	220
Valve	5	5
Autokulud	83	75
IT kulud	109	99
Kontori tarvikud ja muud bürookulud	12	14
Auditeerimine/raamatupidamise teenused	83	75
Juriidilised teenused ja konsultatsioonid	76	130
Kindlustused	88	51
Kommunikatsiooniteenused	17	21
Muud	56	41
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 018	1 027

LISA 19. TÖÖJÕUKULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Palgakulu	3 375	4 021
Sotsiaalmaks ja muud maksud	934	1 170
Isiklik auto	10	7
Kokku tööjõukulud	4 319	5 198
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	103	121

LISA 20. INTRESSIKULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Pangalaenu intress	310	235
Arvelduslaenu intress	94	90
Omanike laenude intress	92	183
Rendilepingute intress	11	20
Muu intress	1	5
Kokku intressikulud	508	532

LISA 21. TÜTARETTEVÕTTED

Tütarettevõtte	Asukohamaa	Tegevusala	2023	2022
Fenestra Suomi Oy	Soome, Vantaa	akende edasimüük ja paigaldus	100%	100%
Fenestra Ikkunat ja Ovet Oy	Soome, Kuopio ja Oulu	akente edasimüük ja paigaldus	100%	100%

LISA 22. SEOTUD OSAPOOLED

Kontserni aruandes on loetud seotud osapoolteks:

- ASi Fenestra aktsionärid;
- juhtkonna võtmeisikud (nõukogu ja juhatuse liikmed), nende lähedased sugulased ja nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad.

Olulise mõju olemasolu eeldatakse, kui isikul on rohkem kui 20% hääleõigusest.

Saldod seotud osapooltega:

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
	Laenukohustused	Laenukohustused
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	900	700
KOKKU	900	700

Tehingud seotud osapooltega:

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
	Intressikulu	Intressikulu
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	92	5
KOKKU	92	5

Seotud osapoolte kohustis sisaldab:

- juriidilisest isikust omanike poolt saadud laen summas 900 tuhat eurot seisuga 31.12.2023 (2022.a.: 700 tuhat eurot). Antud laenu intressi määraks on 7.19% + 6 kuu Euribor ning sellega kaasnes aruande perioodi jooksul intressikulu 92 tuhat eurot (2022.a: 5 tuhat eurot).

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Juhatuse liikmetele arvestatud töötasud (ilma sotsiaalmaksuta)	116	121
Nõukogu liikmetele arvestatud tasud (ilma sotsiaalmaksuta)	0	21
KOKKU	116	142

Tehingutes seotud osapooltega on rakendatud turuhindasid. Aruandeperioodil puuduvad seotud osapoolte vastu nõuete allahindlused.

LISA 23. TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED

Maksuhalduril on õigus kontrollida Kontserni maksuarvestus 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahvid. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Panga laenulepingute tingimused ei võimalda maksta dividende.

Tagatised

1. LHV Panga kasuks on seatud pant Fenestra AS aktsiatele (100%-le aktsiate arvust), pandilepingute nr PL-20190212MH8, PL-20190212MH9, PL-20190212MH10, PL-20190212MH11, PL-20190212MH14, PL-20190212MH15 ja PL-20190212MH16 alusel;
2. LHV Panga kasuks Fenestra AS vallasvarale esimestele järjekohtadele seatud/ülevõetud kommerts pandid summas kokku vähemalt 9 230 000 EUR (üheksa miljonit kakssada kolmkümmend tuhat eurot);
3. LHV Panga kasuks „FENESTRA“ ja „FENESTRA PASSIVE“ kaubamärkidele esimesele järjekohale seatud/seatav registerpant summas vähemalt 9 230 000 EUR (üheksa miljonit kakssada kolmkümmend tuhat eurot).
4. Endiste väikeaktsionäride kasuks seatud pant 51% ulatuses Fenestra Suomi Oy osakutele.

LISA 24 LISAINFORMATSIOON KONTSERNI EMAETTEVÕTTE KOHTA

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele on lisades avaldatud informatsioon konsolideeriva üksuse konsolideerimata põhjaruannete kohta (emaettevõtte kasumiaruanne, finantsseisundi aruanne, rahavoogude aruanne ning omakapitali muutuste aruanne). Emaettevõtte põhjaruanded on koostatud, kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel, v.a tütaretevõtted, mida kajastatakse emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes nende soetusmaksumuses. Perioodi jooksul toimunud ühinemised kajastatakse omakapitali muutuste aruandes.

KONSOLIDEERIMATA FINANTSSEISUNDI ARUANNE

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Varad		
Raha	14	12
Nõuded ostjate vastu	301	441
Nõuded seotud osapoolte vastu	489	4
Muud nõuded	24	133
Ettemaksed	36	0
Varud	2 263	3 834
Kokku käibevarad	3 127	4 424
Investeeringud	11 340	11 225
Materiaalsed põhivarad	1 633	935
Immateriaalsed põhivarad	7 619	7 694
Kokku põhivarad	20 592	19 854
Kokku varad	23 719	24 278
Kohustised ja omakapital		
Laenukohustised	3 818	3 145
Võlad	2 129	3 064
Saadud ettemaksed	244	571
Kokku lühiajalised kohustised	6 191	6 780
Laenukohustised	4 275	3 895
Kokku pikaajalised kohustised	4 275	3 895
Kokku kohustised	10 466	10 676
Omakapital		
Aktsiakapital nimiväärtuses	216	216
Ülekurss	10 589	10 589
Vabatahtlik reserv	2 881	2 881
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-96	1 895
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-337	-1 979
Kokku omakapital	13 253	13 603
Kokku kohustised ja omakapital	23 719	24 278

KONSOLIDEERIMATA KASUMIARUANNE

<i>tuhandetes eurodes</i>	01.01.- 31.12.2023	01.01.- 31.12.2022
Müügitulu	13 307	18 043
Muud äritulud	29	97
Tulud kokku	13 336	18 140
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-931	338
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-8 248	-12 195
Mitmesugused tegevuskulud	-482	-451
Tööjõukulud	-2 798	-3 268
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-642	-3 976
Ärikasum (kahjum)	235	-1 411
Intressikulud	-507	-526
Muud finantstulud ja -kulud	-65	-41
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-337	-1 978
Tulumaks	0	0
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-337	-1 978
Aruande koondkasum	-337	-1 978

KONSOLIDEERIMATA RAHAVOOGUDE ARUANNE

<i>tuhandetes eurodes</i>	01.01.- 31.12.2023	01.01.- 31.12.2022
Rahavood äritegevusest		
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-337	- 1 978
<u>Korrigeerimised</u>		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	642	3 976
Finantstulud	-47	- 59
Finantskulud	507	526
Muud korrigeerimised	-10	9
Kokku korrigeerimised	1 092	4 451
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-399	-1 439
Varude muutus	1 584	-623
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-1 262	-1 589
Kokku rahavood äritegevusest	678	-1 178
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-20	-80
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	0	37
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-20	-44
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	1 100	2 000
Saadud laenude tagasimaksed	-785	-894
Arvelduskrediidi saldo muutus	-74	236
Rendi maksed	-431	-495
Saadud rendid	0	21
Laekunud omakapitali suurendamisel	0	700
Makstud intressid	-466	-343
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-656	1 225
Kokku rahavood	2	4
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	12	8
Raha ja raha ekvivalentide muutus	2	4
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	14	12

KONSOLIDEERIMATA OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

<i>tuhandetes eurodes</i>	Aksiakapital	Ülekurss	Vabatahtlik reserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
31.12.2022	215	10 589	2 881	-84	13 602
Perioodi puhaskasum (-kahjum)	0	0	0	-337	-337
Muu koondkasum (-kahjum)	0	0	0	0	0
Perioodi koondkasum kokku	0	0	0	-337	-337
Kapitali suurendamine	0	0	0	0	0
Omaaktsiate tühistamine	0	0	0	0	0
Reservi moodustamine	0	0	0	0	0
Muud korrigeerimised	1	0	0	-12	-11
31.12.2023	216	10 589	2 881	-433	13 253
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	-11 340	-11 340
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	2 855	2 855
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2023	216	10 589	2 881	-8 918	4 768

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 02.07.2024

AS FENESTRA (registrikood: 10333205) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KAIDI ORASMÄE	Juhatuse liige	02.07.2024
RIHO PRASS	Juhatuse liige	02.07.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS FENESTRA aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS FENESTRA ja tema tütarettevõtjate (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2023 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas informatsiooni oluliste arvestuspõhimõtete kohta.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis finantsaruannete auditi läbiviimisel asjassepuutuvate eetikanõuetega, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA koodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Tegevusaruande osas viisime läbi ka Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses nõutud protseduurid. Need protseduurid hõlmavad hindamist, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuetele.

Auditi käigus tehtud töö põhjal oleme jõudnud järgmisele järeldusele:

* tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega;

* tegevusaruanne on koostatud vastavalt asjakohastele Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse

jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

* teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;

* omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;

* hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;

* teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

* hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;

* hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/

Erki Usin

Vandeauditori number 496

Ernst & Young Baltic AS

Auditiorettevõtja tegevusloa number 58

Rävala pst 4, 10143 Tallinn

2. juuli 2024

Audiitorite digitaalallkirjad

AS FENESTRA (registrikood: 10333205) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ERKI USIN	Vandeaudiitor	02.07.2024

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Puidust uste, akende, aknaluukide ja nende raamide tootmine (k.a väravad)	16231	12230925	91.91%	Jah
Mistahes materjalist akende, uste ja treppide paigaldus	43321	1076075	8.09%	Ei